

STOR, STARK OCH OMTYCKT

sid 1/11

JA TILL ROVDJURSPROPOSITIONEN

Den 10 december röstade riksdagen, med bred majoritet, igenom rovdjurspropositionen En hållbar rovdjurspolitik.

Bevarandearbetet med rovdjuren har varit framgångsrikt, men man har misslyckats att ta hänsyn till de människor som drabbats. Därför är det välkommet med ett beslut som ger utrymme för ökad regional förvaltning, större hänsyn till människan och ökad flexibilitet.

- Vi är positiva till beslutet, men vi vill se konkreta åtgärder och effekter av det, säger Torbjörn Lövbom, ordförande i Svenska Jägareförbundets rovdjursråd. Han vill att myndigheterna nu skyndsamt tar fram planer som skapar utrymme för att börja förvalta vissa rovdjursarter redan i vinter, men också skapar en långsiktig plan för rovdjursförvaltningen.

- Nu måste samhället visa att man menar allvar. Det innebär att göra förvaltningsplaner för rovdjuren där man tar hänsyn till såväl människor, socio-ekonomiska faktorer och biologi - inte bara biologi.

Torbjörn Lövbom efterlyser en förutsägbar och långsiktig plan, som även ger flexibilitet till att hantera de situationer som uppkommer.

- Samhället har lyckats bevara rovdjuren, nu ska vi bli lika duktiga på att förvalta dem. Då krävs det bra och tydliga planer för hur detta ska genomföras och hur vi ska balansera rovdjursstammarna. Detta måste ske genom samförvaltning med bytesdjur, det totala rovdjurstrycket och samhället i övrigt.

Svenska Jägareförbundet är nöjt med att följande delar i propositionen röstades igenom:

- **Mer ansvar i rovdjursförvaltningen ska ske regionalt.**
- **Förenklade regler kring skydds jakt.**
- **Tydlighet i att gynnsam bevarandestatus är uppnådd för alla stora rovdjur.**
- **Tydlighet kring hur överklagande ska hanteras.**
- **Att det finns en bred majoritet i riksdagen för att minska rovdjurskoncentrationerna, införa jakt på varg, utveckla det regionala bestämmandet om viltförvaltningen.**

Magnus Rydholm

SM I JAKT 2014

SM i jakt 2014 kommer att gå av stapeln under vecka 20. Tävlingen kommer att genomföras med Ökna Naturbruksgymnasium som platsvärd. Jägareförbundets tre SO-områden tillsammans med centrala kansliet är ansvariga för tävlingsarrangemanget. Tävlingen vänder sig till landets naturbruksgymnasier som har utbildningsinriktning mot jakt och viltvård.

Hans Johansson

FÖRVALTNING AV SKARV

Naturvårdsverket har skickat ut sin förvaltningsplan för skarv på remiss. Förbundet var i sitt remissvar mycket kritisk till hur man arbetat fram förvaltningsplanen och hur den skrivits. Planen saknar helt tydliga och mätbara mål, något vi även kritiserat när det gäller andra förvaltningsplaner, till exempel för stora rovdjur.

Daniel Ligné

FILM OM TILLVARATAGANDE

En ny DVD med instruktiva filmer om hur hjortvilt och vildsvin tas tillvara efter skottet finns nu att köpa i Jägareförbundets butik. Flera avsnitt behandlar hur vilt passas och flås på ett hygieniskt och effektivt sätt. Torsten Mörner visar och berättar om anatomin i hjortdjur och vildsvin. Filmerna lämpar sig också för studiecirkel och då finns studiehandledningen att hämta på www.jagareforbundet.se/utbildning/

Ulf Johansson

NYA INSTRUKTÖRER TILL VILTUNDERSÖKARKURSEN

Under ledning av Torsten Mörner har 31 nya instruktörer utbildats för att vi ska kunna öka utbudet av Viltundersökarkurser under nästa år. Bland deltagarna fanns ett antal personer verksamma vid vilthanteringsanläggningar och som i hög grad bidrog till att vidga diskussionerna runt hanteringen av vilt som säljs till anläggningarna.

Efterfrågan på kurstillfällen har ökat kraftigt under året och allt fler jägare anmäler intresse av att lära mer om slakthygien, viltsjukdomar och kontroll av organ.

Ulf Johansson

LEDARSKRIBENTER BESÖKTE ÖSTER MALMA

Ett antal ledarskribenter besökte Öster Malma i november. De fick en presentation av förbundets verksamhet och de aktuella jaktfrågorna, samt en visning av anläggningen. De uppskattade dagen och fick på detta sätt bättre förståelse av förbundets ståndpunkter och vilken enorm kunskap som finns i organisationen. Bland annat diskuterades den regionala utvecklingen av viltförvaltningen och de möjligheter och utmaningar som finns knutet till detta.

Magnus Rydholm

DEBATTARTIKEL TILL LÄNEN

Inför rovdjurspropositionen skickades det ut en debattartikel till länsföreningarnas ordförande, som de sedan kunde skriva under och skicka till lokal press. Innehållet i texten gick ut på att förbundet ville ha en bred överenskommelse i riksdagen för propositionen. Jägareförbundet efterfrågar långsiktighet och förutsägbarhet i rovdjursförvaltningen, vilket har saknats i många år. För att nå dit krävs breda överenskommelser. Debattartikeln har publicerats i flera tidningar runt om i landet.

Magnus Rydholm

KONSULENTER PÅ TRÄFF

Den 26-27 november träffades alla jaktvårdskonsulenter på Öster Malma för två dagars information om aktuella frågor.

Programmet innehöll rubriker som Förbundets arbete med jakt & viltförvaltning, Viktiga frågor 2014, Aktuella frågor inom politiken, Jaktlagsutredningen, Utfodring som förvaltningsåtgärd, Hur jobbar vi med etiken inom jakt & viltförvaltning, Aktuella juridiska frågor, Gröna möjligheter, Läget i älgförvaltningen, Attityder till älgstammen och skogsskador, Trender från fältet och Jakten i framtiden. På onsdagen kom också Jens Andersson från Jaktlagsutredningen och informerade.

Åke Granström

STRÅLANDE NOVEMBER PÅ ÖSTER MALMA

Hösten är för oss på Service AB en hektisk period, utöver den vanliga verksamheten har vi bland annat deltagit på ett antal mässor: Hem & Villa i Älvsjö, Gnesta expo och Fest & Bröllop i Nyköping.

Efter att i flera år konstaterat att vi inte kan öka vår omsättning mer under julmarknaden beslöt vi på Service AB att utöka julmarknaden till två dagar. Att lördagen skulle bli en succé var vi ganska säkra på, men att även söndagen skulle bli så lyckad hade vi inte ens vågat hoppats på! Under lördagen hade vi cirka 3 000 besökare och på söndagen kom cirka 2 000 personer.

I och med att vi utökade till två dagar marknadsförde vi även en ny idé: ett julmarknadspaket där vi erbjöd ett boende med kvällsbuffé till ett rimligt pris. Cirka 100 personer valde detta arrangemang.

STÖDET FÖR JAKT ÖKAR

I Sverige är det naturligt att jaga. Och nu ökar stödet för jakt ytterligare.

En färsk Sifo-undersökning visar att 87 procent av befolkningen accepterar jakt. När samma fråga ställdes 2010 var siffran 86 procent.

Sverige ligger i topp bland de länder där acceptans för jakt är som störst. Det enda landet som har liknande siffror är Finland. Det är främst två faktorer som styr allmänhetens inställning till jakt - att jägarna tar tillvara på bytet och ifall man känner en jägare. Jägarna har stor naturkun-

Årets julmarknad innebar att månaden november 2013 blev den hittills bästa omsättningsmånaden någonsin!

Julborden är i full gång och årets bokningsläge är det bästa någonsin. Cirka 2 825 julbord är bokade vilket är 71 procent av möjlig kapacitet. Våra julbordspaket fortsätter att vara populära och är i stort sett fullbokade.

Det är stressiga dagar och alla inblandade gör ett fantastiskt arbete. I år har vi även valt att skänka fem kronor per bokad julbord till katastrofen i Filippinerna.

Annelie Karlsson Lenksjö

skap, en hög etik och gör mycket samhällsnyttigt som exempelvis trafikeftersök och viltvård. Det är också saker som ger en ökad acceptans. Det är förhållandevis billigt att jaga i Sverige jämfört med andra länder, vilket gör att jägarna finns i alla samhällsklasser.

Idag finns ett mycket stort intresse i Sverige för kött som produceras på ett etiskt sätt. Viltköttet är klimatsmart, närproducerat och hållbart eftersom djuren levtt fritt och naturligt. Allt fler restauranger vill därför ha vilt på menyn och i matbutiker ökar försäljningen av viltkött. Detta kan också vara en förklaring till att acceptansen för jakt ökar.

Bo Sköld

SVERIGES VILDNAD OM ROVDJURSFÖRVALTNING

Den 6 december höll stiftelsen Sveriges Vildnad sitt årsmöte och anordnade även sitt årliga seminarium. I år var temat *En ny svensk rovdjursförvaltning*. Föredragshållare var miljöminister Lena Ek, docent Camilla Sandström från Umeå universitet, länsrådet Susanna Löfgren från länsstyrelsen i Jämtland och Madeleine Nyman från Forststyrelsen i Finland. Svenska Jägareförbundets ordförande Björn Sprängare inledde övningen och undertecknad var moderator.

Under det inledande årsmötet valdes tidigare riks jaktvårdskonsulent Hans von Essen in som ledamot i Sveriges Vildnad. Stiftelsen Sveriges Vildnad tillkom 1930 på Jägareförbundets initiativ, och har under åren stötts finansiellt av olika personer och organisationer. Årets seminarium finansierades, liksom de senaste åren, genom ett generöst bidrag från Kungliga patriotiska sällskapet.

Fredrik Widemo

LYCKAD OMGÖRNING AV SVENSK JAKT

Den 25 november landade Svensk Jakt i brevlådorna hos medlemmarna. Ett antal förändringar märks tydligt; större format, editionerat materiel, nya avdelningar och ny layout. Men vad tycker medlemmarna om produkten? Av de kommentarer som nått redaktionen ger läsarna tummen upp. Många gillar att tidningen blivit större, att bilderna fått komma fram och att de regionala sidorna fanns med. Man kan gott slå fast att omgörningen blev riktigt lyckad. Naturligtvis finns det alltid läsare som saknar något. Den enda saken verkar vara annonstorget. Orsakerna till att detta numera endast finns på webben är kostnadsskäl och att mycket av prylarna redan var sålda när tidningen kom ut. Ett förändrat köpbeteende har med andra ord medfört att annonstorget tappat mycket av sin roll.

Magnus Rydholm

LÄSPLATTOR OCH MOBILER ÖKAR

När Svensk Jakt summerar statistiken över besökare på sin hemsida kan man konstatera att hälften av alla besökare använder läsplattor eller mobil. När hemsidan gjordes om i våras var en av huvudtankarna att göra sidan på ett sådant sätt att den visas på ett bra och läsbart sätt oavsett vad man använder för verktyg. En annan intressant sak är att allt fler når hemsidan från olika former av sociala medier, som Facebook och Twitter, vilket också kommer av att många använder smartphones och läsplattor.

Magnus Rydholm

TERMOSTEST I TV

Jaktvårdskonulent Anja Kjellsson var med i SVT Plus expertpanel för ett termostest. Tyvärr blev det fel på ena kameran, så inslaget sändes inte den 31 oktober då termostestprogrammet sändes. Det blev dock en notis på PLUS-hemsida: <http://www.svt.se/plus/sa-tyckte-experterna-om-termosarna-Lite-goodwill-mellan-Studio-Naturs-programledare-ornitologen-och-jaktvårdskonulenten-över-en-termos...>

Christina Nilson-Dag

Foto: Kenneth Johansson

INVENTERING AV RIPOR UNDER 50 ÅR!

För 50 år sen startade Jägareförbundets viltforskare Nils Höglund och Vidar Marcström en ripinventering i Lövhögsområdet vid gränsen mellan Dalarna och Härjedalen väster om Sveg. Med utgångspunkt från fjällgården Lövhögen, som ägs av StoraEnso AB, inventeras årligen drygt 13 mil inventeringslinjer av ett gäng entusiaster med stående fågelhundar. På Dalasidan om länsgränsen inventeras även delar av Vedungfjällets Naturreservat och sedan något år stötts arbetet även av Länsstyrelsen Dalarna.

Vid ett miniseminarium på Öster Malma den 4 december informerade forskarna Tomas och Maria Willebrand om resultaten.

De konstaterade att det här är den längsta sammanhängande inventeringen i världen vad gäller ripor och andra skogshöns.

Bland deltagarna fanns Vidar Marcström (89 år), representanter för StoraEnso och Jägareförbundet samt flertalet av inventerarna. Arbetet i fält leds sedan länge av undertecknad som (bara) varit med i 35 år.

Rolf Brittas

RIPJAKT FÖR MEDLEMMAR

Jägareförbundet Gällivare planerar en medlemsaktivitet i form av ripjakt vecka 11 2014.

Vi bedriver enskild ripjakt under dagen och samlas under kvällen för gemensam middag och samkväm. Under kvällstimmarna finns möjligheter till erfarenhetsutbyte, tips och råd om allt som har med jakten och tillvaratagande av ripa. Även en ripsnarningsutbildning planeras.

Jägareförbundet iordningställer mat och boende, som för övrigt planeras till STF:s vandrarhem i Ritsem, Gällivare fjällvärld. Du betalar den faktiska kostnaden, självkostnadspris för mat och boende (cirka 2 500 kronor). Denna ripjaksvecka riktar sig till dig som är såväl rutinerad som nybörjare avseende jakt på ripa. Självklart ska du vara medlem i Jägareförbundet.

**Begränsat antal platser finns, skicka snarast en intresseanmälan till:
bd@jagareforbundet.se
Var vänlig ange medlems- eller personnummer.**

Har du frågor kan du kontakta Jägareförbundet Gällivare, Folke Åhl 070-679 51 05 eller Jägareförbundet Norrbotten, Niklas Lundberg och Roger Lundqvist, 0920-23 18 00.

Niklas Lundberg

EN UTMÄRKT BOK ATT GE BORT!

Som många av er har sett så har nu boken om Allmänna uppdraget kommit ut. Det är en utmärkt bok att ge bort till exempelvis lokala politiker, länsstyrelsetjänstemän, med flera. Extra exemplar av boken för en vidare spridning finns att köpa till tryckkostnadspriset 40 kronor styck + porto. Flera länsföreningar har redan köpt in och gett bort böcker. Kajsa Lindbergh är kontaktperson om man vill köpa böcker.

Åke Granström

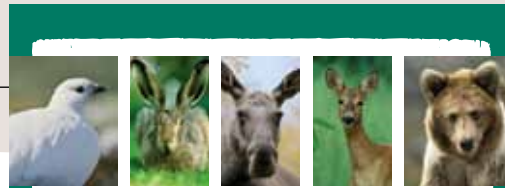
NORRBOTTNINGAR PÅ VILDSVINSJAKTUTBILDNING

Jägareförbundet Mitt bedriver sedan flera år vildsvinsjaktutbildningar i Forsmark, Uppland. Dessa förläggs normalt till våren samt förhösten och pågår under en dag med teori, skytte och vakjakt. 5-8 december anordnades en specialvariant av denna utbildning efter önskemål från Jägareförbundet Norrbotten.

14 stycken norrbottningar anlände med buss på torsdag eftermiddag, varvid några timmars teori om vildsvinens biologi och förvaltning tog vid. Fredagen bjöd på några timmars teori om jakten på vildsvin, följt av skytte på skjutbanan innan det var dags för vakjakt på vildsvin. Den utlovade prognosen höll i sig med blötsnö och 20 sekundmeter i byarna. Trots det fick merparten se vildsvin och det sköts även ett vildsvin.

Lördagen bjöd på aningen bättre väder, många bra hundjakter samt ett par fällda vildsvin. Innan avfärden norrut på söndagen så ägnades halva dagen åt hundjakt som bjöd på drev och ståndskall men denna dag drog viltet det längsta strået. Ett glatt gäng norrbottningar styrde kosan norrut med fina julgrisar i bagaget.

Per Zakariasson

Svenska Jägareförbundet

75

ÅR

i allmänhetens tjänst
för det vilda

ÄLG- OCH VILTDATA

Jägareförbundets älg- och viltdatagrupp träffades den 28 november på Öster Malma. Bland annat hanterades motionerna från årsstämman 2013 angående registrering av obs och biologiska data för kronhjort i Viltdata och framtagandet av ett pedagogiskt material för att öka andelen årskalvar i älgavskjutningen. Deltog gjorde undertecknad från Jakt och Fauna, Göte Grubb och Christer Zakariasson från SO Norr, Per Zakariasson från SO Mitt och Thomas Ohlsson från SO Syd.

Göran Bergqvist

BRA KÖTT TILL OSS!

Naturens Bästa jobbar aktivt med att förmedla jakt och viltkött som en självklar del av ekoturism. Under hösten hade de ett quiz med tema "Höst är skördetid i naturens skafferi" och av närmare 150 personer vann Anja Kjellsson (som privatperson) tredjepris med motiveringen:

"Viltkött är naturens PR; på riktigt "ekologiskt"! Jakten gör att jag känner lukter bättre, ser skarpare och hör bättre! Jakt är hållbart brukande! Viltet mår bra. Bra kött till oss."

Läs mer på: <http://www.naturensbasta.se/nyheter/detalj.asp?ID=821>

Christina Nilson-Dag

NY GENERALSEKRETERARE I SVENSK VÅTMARKSFOND

Till ny generalsekreterare i Stiftelsen Svensk Våtmarksfond har Hans von Essen utsetts, med tillträde 1 januari 2014. Hans var tidigare riks jaktvårdskonsulent i Svenska Jägareförbundet.

Svensk Våtmarksfond bildades 1995 på initiativ av Svenska Jägareförbundet i samarbete med Världsnaturfonden (WWF), Sveriges Ornitologiska Förening (SOF). Numera är även Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) en viktig samarbetspartner.

Fonden finansierar sin verksamhet med medel från donationer, företag, myndigheter, organisationer och enskilda personer, som till exempel Skogssällskapet, Holmen Skog och Ragn-Sells gör. Hans ersätter Carl von Essen som varit generalsekreterare sedan 1996. Styrelseordförande är Lars Ingelmark. Läs mer om fonden och dess verksamhet på www.vatmarksfonden.com

Christina Nilson-Dag

NU ÄR VI FLER ÄN 145 000 BETALANDE MEDLEMMAR

Statistiken för november visar att vi är drygt 1 000 fler än förra månaden, det vill säga det har blivit en avmattning i återvärvningen i jämförelse med 2011. Detta beror förmodligen på att vi varit väldigt framgångsrika med återrekryteringen tidigare i höst och att vi fått våra medlemmar att betala tidigare än vanligt.

Den 30 november hade vi nått årsmålet med 605 betalande medlemmars marginal. Antal betalande medlemmar var då 145 605 stycken.

Där vi fortfarande kan göra stor skillnad är i Jägarskolorna, så glöm inte att bort att värva medlemmar där!

Oscar von Stockenström

HUND- OCH SKYTTEANSVARIGA I SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET

Det har funnits ett antal oklarheter hur vi går vidare med framförallt hundverksamheten i Jägareförbundet efter nyår. Därför tydliggörs detta med följande information. Viss reservation finns förstås kopplat till kommande beslut om förändring i tjänstemannaorganisationen, men det känns ändå angeläget att informera om nuvarande delbeslut.

Hundverksamheten:

- Nationellt ansvarig för Jägareförbundets hundutbildning är från och med 2014-01-01 Peter Ledin. Han övertar efter Jan Eklind.
- Nationellt ansvarig för NVR och eftersöksekipage är Markus Olsson, enligt tidigare.
- Övergripande ansvarig, vid behov av avdömningar jaktligt, mot nationella myndigheter och i samarbete med SKK är Daniel Ligné.

Skytteverksamheten:

- Nationellt ansvarig för Svenska Jägareförbundets skytteverksamhet, främst tävling och samverkan med samarbetspartners är Lars Björk, enligt tidigare.
- Nationellt ansvarig för Svenska Jägareförbundets utbildning i skytteverksamhet är inriktningen Ted Andersson.
- Övergripande ansvarig, för utbildnings- och tävlingsverksamhet inom skytte är Ulf Sterler.

Bo Sköld

MÅRDHUNDSNYTT

Den del av mårhundeprojektet som till stor del finansierats via Europakommisionens medel för att stödja miljö- och naturvårdsprojekt, LIFE+, som pågått 2010-2013, avslutades i augusti och resultaten har den sista november rapporterats in till EU-kommissionen. LIFE+ medlen har framför allt bidragit till att projektet har kunnat involvera de andra nordiska länderna i arbetet vilket är ett absolut måste för att lyckas förhindra storskalig etablering av arter med hög spridningskapacitet såsom den för landet skadliga mårhund.

Projektet fortsätter nu med nationell finansiering i de Nordiska länderna. Finansiering är beviljad för Sverige (Naturvårdsverket), Danmark (Naturstyrelsen) och Norge (Miljödirektoratet) kommande året (n) och en lösning är förhoppningsvis nära även i Finland.

På längre sikt har det, på svenskt initiativ, skrivits och undertecknats en avsiktsförklaring mellan statssekreterare från de svenska och norska miljödepartementen samt det finska jord- och skogsbruksministeriet, där det anges att dessa länder vill utveckla samarbetet för att stoppa mårhund från att sprida sig mellan länderna. De hävdar att det är en viktig och prioriterad fråga att vidta åtgärder för att förhindra mårhundsetablering och stoppa spridning inom och mellan länder. De hävdar vidare att det är en viktig prioriterad fråga att säkra finansiering för att kunna utföra dessa åtgärder (<http://www.government.se/sb/d/17990/a/228107>).

Inga beslut om den fortsatta långsiktiga finansieringen har dock fattats i skrivande stund. Det finns också för närvarande en hel del politisk uppmärksamhet på mårhund i den svenska riksdagen och i Nordiska rådet.

Fredrik Dahl

Läs mer på www.mardhund.se
Laymans report (<http://jagareforbundet.se/vilt/Mardhundsprojektet/after-life/>)

VILTAPPEN UPPGRADERAS

Viltappen uppgraderas nu för att ge mer möjligheter i enheter med stora skärmar, som Tablet och Ipad. Samtidigt tar vi bort annonserna ur Viltappen. Uppgraderingarna släpps vid jul och nyår, samt förväntas ge ännu många flera nöjda användare och bidra till naturintresse bland både barn och äldre.

Markus Olsson

BLYMÖTE FÖR AMMUNITIONSBRANSCHEN

I november hade Torbjörn Larsson från förbundsstyrelsen, tillsammans med Fredrik Widemo, bjudit in representanter för vapen- och ammunitionsbranschen till ett blymöte. Syftet för mötet, som hölls på Öster Malma, var att sprida aktuell information kring blyfrågan, såväl nationellt som internationellt. Bland annat diskuteras ett blyförbud i Tyskland, vilket i förlängningen kan leda till att EU blandar sig i leken. Fredrik Widemo berättade och visade röntgenbilder med blyfragment från skjutna djur för att öka branschens kunskaper om blyfragment i viltkött. På mötet berättade också förbundet hur man kommit fram till sina rekommendationer för att få bort bly i viltkött. Det vill säga: skär bort allt kött som påverkats av kulan och därefter ytterligare fem centimeter.

Magnus Rydholm

SVENSKA FJÄLLGÄSSEN I AKUT SITUATION

Framtill 2012 var Projekt Fjällgås arbete ganska framgångsrikt då Sverige kunde ståta med den enda fjällgåspopulationen som inte minskade och antalet uppgick till 120 individer våren 2012. Men nu har detta ändrats drastiskt.

Antalet fjällgäss har minskat till 40 individer på två år, det vill säga en minskning med två tredjedelar. Risken för utdöende är nu större än den varit sedan mitten på 1990-talet och läget är mycket akut.

Projekt Fjällgås har kartlagt flera betydande hot under senare år i häckningsområdet och försöker finna lösningar på dessa i samverkan med ansvariga myndigheter. De fyra största hoten ligger nu i fokus för Projekt Fjällgås för att rädda kvar den sista spillran av den vilda populationen.

- Det sker omfattande mänsklig störning i området trots att vissa delar faktiskt är skyddade. Fjällgåsen är mycket störningskänslig och mänsklig störning kan få till effekt att honor överger bon och ungar samt att vuxna fåglar exponeras mer för rovdjur.
- Rödräven som är en relativt nyinvandrad art i många områden i fjällen utgör ett hot mot flera fjällspecialister som fjällräv och fjällripa och fjällgåsen är inget undantag. Rödrävens predation är främst riktad mot ägg och små ungar även om den tar vuxna fjällgäss när den kan.
- Projektet har gjort många observationer som tyder på att havsörn, och då särskilt en särskild individ, jagar vuxna fjällgäss under häckning och ruggning. Denna specialiserade örnindivid har setts slå fjällgäss och vid flera tillfällen jaga flockar av ruggande individer.
- För att sprida riskerna för utdöende måste utbredningsområdet öka.

Foto: Niklas Liljebäck

Positivt är att Projekt Fjällgås avelsprogram nu har stor potential för förstärkningsutsättningar. Ett år där utsättningarna fungerar bra kan ta igen mycket av de förluster som varit de sista åren.

Projektets bedömning är att det fortfarande finns stora möjligheter att ändra utvecklingen om det går att göra välriktade åtgärder snabbt.

Berörda myndigheter har också tagit händelserna på allvar. Under perioden 1996-2000 ökade den vilda populationen från ca 50 fåglar till drygt 100 vilket visar betydelsen av några goda år. Projekt Fjällgås hoppas nu på en tidig och varm vår 2014 med lite predatorer.

Vill du veta mer så besök Projekt Fjällgås hemsida www.projektfjallgas.se

Niklas Liljebäck

SÄDGÅSJAKT I INTERNATIONELLT FOKUS

Sädgässen som jagas i Sverige tillhör rasen *Fabalis* som på svenska kallas skogssädgås. Under senare tid har denna population varit i stort fokus i Europa då den är ganska liten (40 000-45 000 fåglar totalt) men jagas i relativt stor omfattning. Det faktum att denna art, till skillnad mot de flesta andra gåsararter, inte ökar, utan snarare minskar, har lett till en oro att det idag sker ett jaktligt överuttag från populationen.

Finland har startat upp processen med att skriva en internationell åtgärdsplan för denna population under AEWA (African-Eurasian Migratory Waterbirds Agreement) som är ett underorgan till FN.

Svenska Jägareförbundet anordnade en workshop i Kristianstad den 6 december med deltagare från sex länder, berörda svenska myndigheter samt intresseorganisationer för att diskutera planen generellt men med fokus på jakten i de Nordiska länderna. Detta möte kopplar till processen med att ta fram åtgärdsplanen och resultaten från mötet kommer arbetas in i planen. Åtgärdsplanen planeras vara klar 2015 och börja gälla 2016 för de länder som berörs av denna population.

FÖRVALTNINGSPLANER FÖR NATIONALPARKER

Alla nationalparker i landet ska nu få nya förvaltningsplaner. Förbundet får möjlighet att skicka remissvar på alla planerna, vilket sker i samarbete med aktuella länsföreningar. Det viktiga nu är att verka för att hittills generella förbuden mot jakt och utfodring anpassas efter aktuell nationalparks förutsättningar. Nya viltarter, till exempel vildsvin och stora rovdjur, ställer nya krav på förvaltningsplanerna.

Daniel Ligné

Foto: Kenneth Johansson

Vid mötet bidrog flera experter med sin kunskap om skogssädgås och vid mötet fanns också en amerikansk forskare för att visa på möjligheter och problem med att förvalta arter som flyttar och hur man kan göra för att bibehålla jägares engagemang i förvaltningen.

Under senaste åren har både Finland och Danmark lagt hårda restriktioner på sin sädgås jakt för att minska antalet skjutna skogssädgäss. Sverige har sedan länge en ganska hårt reglerad sädgås jakt i två län (Skåne och Blekinge) men denna hamnade ändå i fokus vid mötet. Olika lösningar på den uppkomna situationen diskuterades och trots långa och konstruktiva diskussioner konstaterades vid mötet att mycket finns kvar som måste lösas innan planen antas.

Niklas Liljebäck

JAKT- OCH VILTFÖRVALTNINGSMYNDIGHET

Förbundet har nu fått jaktlagsutredningens första delbetänkande på remiss. Delbetänkandet rör vilken myndighet som ska ansvara för jakten i framtiden. I första hand föreslår utredaren en ny myndighet och i andra hand ett omorganiserat Naturvårdsverk. Länsföreningarna har tid till den 13/1 med att besvara remissen och förbundets sammanställda remissvar ska vara regeringen till handa den 31/1.

Daniel Ligné

FÖRVALTNING AV RÖNN, ASP, SÄLG, EK – OCH ÄLG

De senaste åren har man alltmer börjat diskutera förvaltningen av rönn, asp, sälg och ek (RASE) inom älgförvaltningen. Samtidigt som dessa trädslag utgör älgens favoritföda så är de även viktiga bärare av biologisk mångfald i skogen. Detta gäller dock bara om de får bli stora nog att bli trädbildande.

Företrädare från skogsbruket och markägarsidan vill göra gällande att klövviltets bete begränsar trädbildningen, och anser att man inom älgförvaltningen ska ta hänsyn till betetrycket på RASE när man fastställt förvaltningsnivåer och avskjutningen. Befintlig forskning visar dock att det i första hand är skogsskötseln som begränsar trädbildningen av RASE, samtidigt som praktisk kunskap visar att RASE ofta rekryterar in i bestånden under eller efter ungskogsfasen.

Det saknas idag såväl måttal för hur mycket RASE som behövs, som kunskap om i vilken utsträckning älgen begränsar trädbildningen.

Svenska Jägareförbundet anser därmed inte att älgstammen ska begränsas utifrån betetryck på RASE i hyggesfasen. SLU bör få i uppdrag att fastställa vad som begränsar trädbildning av RASE, vilka måttal som ska gälla samt hur man kan säkerställa trädbildning under omloppstiden. Innan så skett finns det ingen anledning att tillämpa Skogsstyrelsens inventeringsmetoder, som bara hanterar ungskogsfasen och dessutom inte kvalitetssäkrats. Men är dyra...

Uppdraget att kvalitetssäkra metoden bör ges till SLU, om betetrycket i ungskogsfasen skulle visa sig relevant för trädbildningen.

Fredrik Widemo

VILTFORSKARDAGAR I DAGARNA TVÅ

Den 10-11 februari arrangerar Jägareförbundet och Naturvårdsverket viltforskningsdagar för forskare, myndigheter och andra viltförvaltare på Öster Malma.

Huvuduppgiften för deltagarna blir att diskutera, och slå fast, vilken inriktning viltforskningen som finansieras av jägarnas jaktkortspengar ska ha de kommande fyra åren.

Daniel Ligné

TIO PROJEKT FÅR DELA PÅ 2,4 MILJONER KRONOR

Förbundsstyrelsen har nu slagit fast vilka forskningsprojekt som får medel från forskningstjugan under 2014. Tio olika projekt får dela på 2,4 miljoner kronor.

Bland annat ska reproduktion hos vildsvin, älgar i södra Sverige, gräsänder, sädgäss och fjällripor studeras.

Daniel Ligné